

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**



Факультет/інститут Педагогічний

Кафедра Педагогіки початкової школи

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ І ТВОРЧІСТЬ УЧИТЕЛЯ**

Освітня програма 013 «Початкова освіта»

першого (бакалаврського) рівня

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 14 від
“09” червня 2022р.

м.Івано-Франківськ–2022р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

| 1. Загальна інформація | |
|--|---|
| Назва дисципліни | Педагогічна майстерність |
| Викладач (-і) | доц.. Русин Галина Андріївна |
| Контактний телефон викладача | 0993337004 |
| Е-mail викладача | grusyn@gmail.com |
| Формат дисципліни | Лекції, практичні, самостійна робота |
| Обсяг дисципліни | 90 годин |
| Посилання на сайт дистанційного навчання | http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php? |
| Консультації | Очні консультації: 2 години в тиждень |
| 2. Анотація до курсу | |
| <p>Дисципліна «Педагогічна майстерність» вивчається студентами спеціальності «Початкова освіта» на третьому курсі у шостому семестрі. Даний курс присвячений ознайомленню з педагогічною майстерністю вчителя початкових класів; умінню прогнозувати ідеальну модель творчого вчителя початкових класів, проектувати та моделювати ідеї щодо організації творчого середовища навчально-виховного процесу.</p> | |
| 3. Мета та цілі курсу | |
| <p>Мета дисципліни - ознайомити студентів з особливостями педагогічної діяльності та педагогічної майстерності учителів початкових класів; сформувати відповідні професійні уміння та навички, використання їх у практичній діяльності.</p> | |
| <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни ви ознайомитеся з особливостями педагогічної діяльності та педагогічної майстерності; оволодієте певним комплексом педагогічних умінь та навичок відповідно до потреб сучасної початкової школи.</p> | |
| 4. Результати навчання (компетентності) | |
| <p>В результаті участі у вивченні курсу «Педагогічна майстерність» ви зможете набути таких компетентностей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність продемонструвати практичні навички. 2. Здатність продемонструвати знання і розуміння наукових фактів, концепцій, теорій, принципів і методів, необхідних для майстерності майбутнього учителя 3. Здатність застосовувати і інтегрувати отримані знання 4. Здатність продемонструвати творчий та інноваційний потенціал в синтезі рішень і в розробці проектів. | |
| 5. Організація навчання курсу | |
| Обсяг курсу | |
| Вид заняття | Загальна кількість годин |
| Лекції | 18 |
| семінарські заняття / практичні / лабораторні | 18 |
| самостійна робота | 54 |

| Ознаки курсу | | | | | |
|---|-------------------------|--|---|------------------------|------------------|
| Семестр | Спеціальність | Курс (рік навчання) | Нормативний/ Вибірковий | | |
| Шостий | Початкова освіта | Третій | | | |
| Тематика курсу | | | | | |
| Тема, план | Форма заняття | Література | Завдання, год | Вага оцінки | Термін виконання |
| Модуль 1. Тема 1. Сутність педагогічної майстерності | Лекція, практичне | 1.Баранова Н.П. Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності. Х.: Вид.група «Основа»,2009. 159с. 2.Бутенко Н.Ю. Комуникативна майстерність викладача. К.:КНЕУ, 2005. 3.Васянович Г. Педагогічна етика. Львів:Норма, 2005. 4.Волкова Н.П. Педагогіка. К.: Академія, 2001. | Опрацювати літературу Зязюна І.А. Педагогічна майстерність (С.37-67). Підготувати реферат (2-4 години) | Максимальна оцінка - 5 | два тижні |
| Тема 2. Професійне самовиховання майбутніх учителів початкових класів, як педагогічн | Лекція, практичне | 1.Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація. К.: Академія, 2006. 2.Гін В.І. Прийоми педагогічної техніки. Х.: | Опрацювати праці Зязюна І.А.. Педагогічна майстерність: підручник / за ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 2004. 2.Педагогічна | Максимальна оцінка - 5 | два тижні |

| | | | | | |
|--|------------------------------|---|--|--|------------------|
| а проблема | | <p>Веста: Видавництво «Ранок», 2007.176 с. 3.Гриньов В. М. Педагогічна майстерність учителя. Харків: ОВС, 2006. 4.Гузій Н. В. Основи педагогічного професіоналіз му.К. НПУ імені М.П.Драгоман ова, 2004.</p> | <p>майстерність: підручник / за ред. Біда Л.О. К.: Вища школа, 1997. Підготувати реферат (2-4 години)</p> | | |
| <p>Тема 3. Способи організації навчально- виховного процесу в початковій школі.</p> | <p>Лекція, практичне</p> | <p>1.Кіліченко О. І. Основи педагогічної майстерності: модульно- кредитний підхід. Івано- Франківськ, 2009 2.Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с. 3.Марченко О.Г. Основи педагогічної майстерності.</p> | <p>Опрацювання науково- педагогічної літератури даної теми. Підготувати: реферат, педагогічні ситуації. (2-4 години)</p> | <p>Максима льна оцінка - 5</p> | <p>два тижні</p> |

| | | | | | |
|--|----------------------------|--|---|------------------------|-----------|
| | | Х.: Вид. група «Основа», 2009 . 112 с. 4.Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. : навчальний посібник. К.: ВАТ «КДНК», 2001. | | | |
| Тема 4. Педагогічне спілкування. Стилі педагогічного спілкування | Лекція-дискусія, практичне | 1.Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи. / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко. К., 2003. 2.Нова українська школа : концептуальні засади реформування середньої школи - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczepczyia.pdf | Підготувати педагогічні ситуації відповідно до заданої теми. З свого життєвого досвіду. По спілкуватись з вчителями початкової школи. Досвід вчителів початкових класів. (2-4 години) | Максимальна оцінка - 5 | два тижні |
| Тема 5. Педагогічний такт і майстерність учителя. Авторитет | Лекція, практичне | 1.П'ятакова Г.П. Практикум зі спецкурсу "Основи педагогічної | Опрацювати запропоновану літературу. Підготувати педагогічні ситуації | Максимальна оцінка - 5 | |

| | | | | | |
|--|-------------------|---|---|------------------------|-----------|
| учителя. | | <p>майстерності”: для студентів педагогічних спеціальностей . Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 40 с.</p> <p>2.Педагогіка: Хрестоматія / уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л.Омелянко. К.: Знання-Прес, 2003.</p> <p>3.Педагогічна майстерність / за ред. В.М. Гринькової, С.Т. Золотухіної. – Харків «ОВС», 2006.</p> | відповідно до теми. (2-4 години) | | |
| Модуль 2. Тема 1. Педагогічна техніка і технологія | Лекція, практичне | <p>1.Педагогічна майстерність підручник / За ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 1997.</p> <p>2.Педагогічна майстерність учителя: навчальний посібник / За ред. проф. В.М. Гринькової, С.Т. Золотухіної. Вид. 2-е, випр. і доп. Харків:</p> | Опрацювати літературу Гін В.І. Прийоми педагогічної техніки. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2007. 176 Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація. К.: Академія, 2006. Гриньов В. М. Педагогічна майстерність | Максимальна оцінка - 5 | два тижні |

| | | | | | |
|--|-----------------------------|---|--|------------------------|-----------|
| | | «ОВС», 2006. 224 с. 3.Педагогічна майстерність: підручник / за ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 2004. | учителя. Харків: ОВС, 2006. (2-4 години) | | |
| Тема 2 . Педагогічна ситуація і педагогічна задача як складові навчально-виховного процесу в початковій школі. | Лекція-дискусія , практичне | 1.Педагогічна майстерність: підручник / за ред. Біда Л.О. К.: Вища школа, 1997. 2.Педагогічна майстерність: хрестоматія / за ред. І.А. Зязюна. К.: Вища школа, 2006. 3.Педагогічна творчість і майстерність: хрестоматія / укл. Н.В. Гузій.– К.: ІЗИН, 2000. 4.Педагогічна майстерність учителя: навчальний посібник / За ред. проф. В.М. Гриньової, С.Т. Золотухіної. Вид. 2-е, випр. і доп. Харків: «ОВС», 2006. | Опрацювати тему: Педагогічна ситуація – складова педагогічного процесу Зязюна І.А. Підготувати педагогічні ситуації. (2-4 години) | Максимальна оцінка - 5 | два тижні |
| Тема 3. | Лекція- | 1.Підласий І.П. | Опрацювати | Максима | два тижні |

| | | | | | |
|--|----------------------------|--|---|------------------------|-----------|
| Конфлікт як психолого-педагогічна проблема в діяльності учителя. | дискусія , практичне | Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти К.: Видавничий Дім «Слово», 2004.— 616 с. 2.Профілактика синдрому емоційного вигорання педагогів / уклад. А.Г.Дербеньова, А.В.Кунцевська. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 223 с. 3.Порадник для вчителя: навчально-методичні матеріали. К., 2017. http://nus.org.ua/articles/vchytel-i-ne-propustit-navchalno-metodychnyj-posibnyk-poradnyk-dlya-vchytelya/ | праці Зязюна І.А., Педагогічна майстерність за ред.. Біди І.О. Тема: Конфліктна ситуація в педагогічному процесі. Підготовка презентацію, відеоматеріали . (2-4 години) | льна оцінка - 5 | |
| Тема 4. Основи мімічної і пантомімічної виразності | Лекція – діалог, практичне | 1.Професійна мобільність учителя початкової школи: курс лекцій, опорні схеми / Автор-упорядник: | Опрацювати посібник з даної теми: Педагогічна майстерність учителя: навчальний посібник / За | Максимальна оцінка - 5 | два тижні |

| | | | | | |
|--|---|---|--|--|--|
| | | <p>О.І.Кіліченко. Івано- Франківськ, 2017. 112 с.</p> <p>2.Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник. К.: Міленіум, 2006. 346 с.</p> <p>3.Сучасний педагог http://www.hort.org.ua/node/1436</p> <p>4.Теслюк В.М. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. / В.М.Теслюк, П.Г. Лузан, Л.М. Шовкун. – К. : ДАККіМ, 2010.</p> | <p>ред. проф. В.М. Гриньової, С.Т. Золотухіної. Вид. 2-е, випр. і доп. Харків: «ОВС», 2006. Підготувати реферат, педагогічні ситуації (2-4 години)</p> | | |
| 6. Система оцінювання курсу | | | | | |
| Загальна система оцінювання курсу | <p>Вид контролю – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів. Участь в роботі впродовж семестру – 50 балів (оцінки за практичні заняття – 35 балів, за контрольну роботу – 10 балів, за самостійну роботу – 5 балів. Екзамен – 50 балів.</p> | | | | |
| Вимоги до письмової роботи | <p>Ви повинні виконати контрольну роботу, що складається із двох теоретичних питань і практичного завдання.</p> | | | | |
| Семінарські заняття | <p>Максимальна оцінка - 45 балів</p> | | | | |
| Умови допуску до підсумкового контролю | <p>Виконання 50 % завдань</p> | | | | |
| 7. Політика курсу | | | | | |
| | | | | | |

Неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести 1, Тести 2) і тільки тоді буде допущений до складання заліку.

Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

8. Рекомендована література

1. Баранова Н.П. Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 159 с.
 2. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача. К.:КНЕУ, 2005.
 3. Васянович Г. Педагогічна етика. Львів: Норма, 2005.
 4. Волкова Н. П. Педагогіка. К.: Академія, 2001.
 5. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація. К.: Академія, 2006.
 6. Гін В.І. Прийоми педагогічної техніки. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2007. 176 с.
 7. Гриньов В. М. Педагогічна майстерність учителя. Харків: ОВС, 2006.
 8. Гузій Н. В. Основи педагогічного професіоналізму.К. НПУ імені М.П.Драгоманова, 2004.
 9. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
 10. Кіліченко О. І. Основи педагогічної майстерності: модульно-кредитний підхід. Івано-Франківськ, 2009.
 11. Кіліченко О. Професіограма вчителя, здатного забезпечити наступність дошкільного і початкового навчання в умовах модернізації освіти // Педагогічна освіта: теорія і практика : Збірник наукових праць/ Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол.ред. Лабунець В.М.] . Вип. 22 (1-2017). Ч.2. Кам'янець-Подільський, 2017. С. 182-187
 12. Кіліченко О. Розвиток діагностичних умінь учителів початкової школи у процесі розв'язування навчально-професійних ситуацій // Обрії : наук.-пед.журн. – Івано-Франківськ, 2016. - № 1(42). – С. 48-51.
 13. Кіліченко О. Розвиток комунікативних здібностей майбутніх учителів початкової школи в процесі тренінгового розв'язання навчальних ситуацій //Освітологічний дискурс : електронне наукове фахове видання. – Київ : Київський університет імені Б. Грінченка, 2015. - № 4 (12).Освітологічний дискурс
- Код доступу:
<http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/302#.V11qluJALEI>
14. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.

15. Марченко О.Г. Основи педагогічної майстерності. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 112 с.
16. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. : навчальний посібник. К.: ВАТ «КДНК», 2001.
17. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи. / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко. К., 2003.
18. Нова українська школа : концептуальні засади реформування середньої школи - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczepczyia.pdf>
19. П'ятакова Г.П. Практикум зі спецкурсу “Основи педагогічної майстерності”: для студентів педагогічних спеціальностей. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 40 с.
20. Педагогіка: Хрестоматія / уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л.Омеляненко. К.: Знання-Прес, 2003.
21. Педагогічна майстерність / за ред. В.М. Гринькової, С.Т. Золотухіної. – Харків «ОВС», 2006.
22. Педагогічна майстерність підручник / За ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 1997.
23. Педагогічна майстерність учителя: навчальний посібник / За ред. проф. В.М. Гринькової, С.Т. Золотухіної. Вид. 2-е, випр. і доп. Харків: «ОВС», 2006. 224 с.
24. Педагогічна майстерність: підручник / за ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 2004.
25. Педагогічна майстерність: підручник / за ред. Біда Л.О. К.: Вища школа, 1997.
26. Педагогічна майстерність: хрестоматія / за ред. І.А. Зязюна. К.: Вища школа, 2006.
27. Педагогічна творчість і майстерність: хрестоматія / укл. Н.В. Гузій.– К.: ІЗИН, 2000.
28. Педагогічна майстерність учителя: навчальний посібник / За ред. проф. В.М. Гринькової, С.Т. Золотухіної. Вид. 2-е, випр. і доп. Харків: «ОВС», 2006.
29. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти К.: Видавничий Дім «Слово», 2004.— 616 с.
30. Профілактика синдрому емоційного вигорання педагогів / уклад. А.Г.Дербеньова, А.В. Кунцевська. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 223 с.
31. Порадник для вчителя: навчально-методичні матеріали. К., 2017. <http://nus.org.ua/articles/vchyteli-ne-propustit-navchalno-metodychnyj-posibnyk-poradnyk-dlya-vchytelya/>
32. Професійна мобільність учителя початкової школи: курс лекцій, опорні схеми / Автор-упорядник: О.І.Кіліченко. Івано-Франківськ, 2017. 112 с.
33. Русин, Г.А., 2019. Формування ціннісних орієнтацій особистості засобами етнопедагогіки. *Освітні обрії*, № 2, с. 11-15.
34. Русин, Г.А., 2019. Освіта як ціннісна домінанта у вихованні молоді. *Гірська*

школа Українських Карпат, № 20, с. 11-15.

35. Русин, Г.А., 2017. Формування виховного ідеалу засобами родинної етнопедагогіки: теоретичні аспекти. *Гірська школа Українських Карпат*, № 15, с. 127-131.

36. Русин, Г.А., 2013. Професійна підготовка майбутнього учителя до роботи з обдарованими дітьми в сучасній школі. *Гірська школа Українських Карпат*, № 10, с. 163-165.

37. Русин, Г.А., 2013. Педагогічна культура батьків як основа покращення взаємодії сім'ї та школи. *Обрії*, № 1 (36), с. 82-85.

38. Русин, Г.А., 2020. Формування педагогічної майстерності учителів на засадах етнопедагогіки. В: М.П. Оліяр, наук. ред. *НУШ у гірському регіоні України: теорія, практика, досвід: монографія*. Івано-Франківськ: ДВНЗ ПНУ ім. В. Стефаника, с. 140-152.

39. Русин, Г.А., 2017. Психолого-педагогічні засади взаємодії сім'ї та школи у формуванні особистості молодшого школяра. В: М.П. Оліяр, ред. *Гірська школа: сучасні виклики і перспективи розвитку: монографія*. Івано-Франківськ: НАІР, с. 340-355.

40. Русин, Г.А., 2013. Професійна компетентність майбутнього вчителя початкових класів як умова педагогічної діяльності. *Edukacja Europejska wobec współczesnych wyzwań. Wybrane problemy i konteksty*. Lublin, p. 199-206.

41. Русин, Г.А., 2013. Педагогічна діяльність як засіб формування професійної культури майбутнього вчителя. *Tradície a inovácie vo výchove a vzdelávaní modernej generácie učiteľov VIII*. KATOLICKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU. Pedagogická fakulta. Inštitut Juraja Paleša v Levoči. Ružomberok: VERBUM – vydavateľstvo KU, p. 340-345.

42. Русин, Г.А., 2018. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців у системі вищої професійної освіти. В: М.П. Оліяр, ред. *Гірська школа в умовах реформування системи освіти: компетентнісний вектор: монографія*. Івано-Франківськ: НАІР, с. 221-234.

43. Kryshchanovych, S., Tiurina, T., Piechka, L., Rusyn, H., & Prokopenko, A., 2021. Modeling the process of ordering the main obstacles to the professional competence of future teachers. *Laplage in Journal*, 7 (3A), p. 470-479. (*Web of Science*)

44. Stynska, V., Rusyn, H., Prokopiv, L., Prymachok, L., Potapchuk, T., Karpenko, H., 2021. Social support for the family that brings up the disabled child is the tool of social policy of Ukraine. *Laplage em Revista (International)*, vol. 7, n. 3, Sept.-Dec. 2021, p. 473-478. (*Web of Science*)

45. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник. К.: Міленіум, 2006. 346 с.

40. Сучасний педагог <http://www.horting.org.ua/node/1436>

41. Теслюк В.М. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. / В.М.Теслюк, П.Г. Лузан, Л.М. Шовкун. – К. : ДАККіМ, 2010.

42. Теслюк В.М. Основи педагогічної майстерності: підручник. К.: Видавництво Ліра-К, 2015. 340 с.

43. Туріщева Л.В. Творчість у педагогічній діяльності. Х.: Вид. група

«Основа», 2010. 128 с.

44. Федорчук В.В. Основи педагогічної майстерності: навчально-методичний посібник / В.В. Федорчук Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д., 2008. 140 с.

45. Шевченко О.А., Хозраткулова І.А. Тренінги професійного становлення молодих педагогів. Х.: Вид. група «Основа», 2010. 112 с.

46. Ягупов В.В. Педагогіка. : підручник. К.: Либідь, 2002.

Інформаційні ресурси

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/651-14>

http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/17911/

http://pidruchniki.ws/15811026/pedagogika/etapi_pedagogichnogo_protsesu

<http://www.chl.kiev.ua/cgi-bin/sp/>

http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html

<http://lib.pu.if.ua/>

<http://vchytel.info/pedahohichne-proektuvannya-uroku1/>

1.

Контактна інформація

| | |
|--------------------------------|---|
| Кафедра | педагогіки початкової освіти; м.Івано-Франківськ, вул.С.Бандери, 1, каб. 308. |
| Викладач | доц.. Русин Галина Андріївна |
| Контактна інформація викладача | grusyn@gmail.com |

8. Політика навчальної дисципліни

| | |
|--|--|
| Академічна доброчесність | |
| Пропуски занять (відпрацювання) | Написання рефератів, підготовка презентації, питання з практичного заняття |
| Виконання завдання пізніше встановленого терміну | |
| Невідповідна поведінка під час заняття | Додаткове завдання |
| Додаткові бали | За підготовку додаткового завдання за темою, презентація; проведена робота з учнями (анкетування) та його аналіз |
| Неформальна освіта | Можливість зарахування. |

Викладач _____ доц. Русин Г.А. _____

